

IZRAEL.

(Morris Rosenfeld.)

Válaszúton állva csöndbe elmerengek,
 Ösvény vezet jobbra, a másik meg balra,
 Hangot hallok fentről: »Készülj a nagy útra!«
 »Parancsod szent, — Isten! Óh de merre menjek?!«

Nem tudom, hogy melyik ösvény vezet arra:
 Ahol hajnal hasad majd az én napomnak,
 Ahol szeretetben hívek találkoznak, —
 Nem tudom, hogy melyik ösvény vezet arra.

Úgy dobog a szívem. Elfog borús kétség:
 Hiszen az útamát roskadozva járom!
 Alig vánszorog már fáradt, vándor lábom,
 S mind a két ösvényen oly nagy a sötétség,

Ujra hallom: »Kelj föl!« Föleszméltem végre,
 »Czélhoz vezet utam? bolyongok-e folyton?
 Óh Atyám! te széjjel oszlatod a gondom.
 Én árva lelkemnek te vagy menedéke!

Tengerek árjain vezettél te engem,
 Sívár pusztaságban útam egyengetted.
 Fiadat útfélen halni nem engedted.
 Irgalmadba veszed az én árva lelkem.

És így Uram! Isten! reményeim nagyok!
 Régi vándorbotját szolgál megragadja,
 És ha bár az útját tövis is takarja, —
 Én Uram! Istenem! a kezedben vagyok!«

Budapest.

DR. KISS ARNOLD.

NYOMOR ÉS KÖLTÉSZET.

(Morris Rosenfeld.)

Hej! hó! ki az, ki ajtómat feszíti?
 És erőszakkal akar reám törni?
 Ki az, ki nyugtom háborítja folyton?
 Fejem sokáig nem kell rajta törni.
 A nyomoruság az; a rút boszorkány!
 Nos, vidd el innen rögtön undok tested!
 Mit is keressz itt? Isten átká sujtson!
 A poklok mélyén ott van a te helyed!

Elég soká kinoztál te már engem,
 Testem gyötörted, álmaim raboltad, —
 Erőm elvetted, daczom porba verted,
 A kenyérért a szívem kizsaroltad.
 Nincs többé néked nálam mit keresned!
 Te mocskos banya! keshedt, vén csoroszlya!
 Hol társid égnék: szállj az alvilágba!
 Nincs többé vágyam görcsös koldusbotra!

»Én kedvesem te! nyisd meg ajtód zárát!
 Terajtud kívül nincsen más barátom.
 Didergek itt künn, fagyos már az éjjel.
 A te szerelmed tárt karokkal várom.
 Tiéd vagyok én régi hűségemmel!
 Ki sem mondhatom: téged hogy szeretlek!
 És amióta távol estem tőled;
 Zsidó házakban sehol nem szeretnek!«

»Távozz el tőlem, hazugságnak anyja!
 Ki kedvet találsz a sötét halálban!
 Távozz el tőlem, nemcsak engem ismersz!
 Ismernek téged száz síró családban.
 Távozz el úgy, hogy sohse lássam arczod,
 Hisz nélküled is elég sokan sírnak, —
 Tudom terólad: sokkal kaczerkodszt te!
 És otthon vagy, hol zsidó verset írnak!«

»Ismernek sokan. Minek is tagadjam?!
 De csak te vagy a legédesb szerelmem.
 Göndör hajadra, fájdalmadra vágyom,
 Véres sebedre tengermély szívedben.
 Könnyeidet iszom gyönyörvetes hévvel,
 Sójajiddal idóm boldogságban töltöm,
 Szeretem versed, rémes látományid, —
 Szeretlek téged én halovány költőm!«

»Óh sátánfajzat; asszonyok salakja!
 Már én többé nem írok verseket.
 Nem rímelek már. Halljad, amit mondok:
 Most czukrot árulok, s dohánylevelet.
 Ez félig édes, félig meg kesernyés, —
 S ha nem is vagyok ügyes boltosember:
 Nincs senki, aki rólam rosszat mondhat,
 Fizetek mindig pontosan és rendben!«

»S ha most nem írsz, majd írni fogsz barátom!
 Az én kedvesem soká boltos nem lesz.

Óh ismerem jól az ilyen meséket,
 Még éhezni fogsz, és majd újra költesz.
 Sokáig nem tart: sírni fogsz előttem,
 Hogy olyan durva voltál mai nap énhozzám . . .
 Ne légy bolond hát! ereszd be hát gyorsan!
 Ma vagy holnap: hisz úgyszólván vársz reám!«

»Kotródj előlem! undok, vén szipirtyó!
 Lásd: van nekem sok dúsgazdag barátom.
 Majd ők fognak énrólam gondoskodni,
 A koldusbot nem lesz többé az átkom.
 Nem kell kínlódnom, nem kell már zokognom,
 Nem ujjonghat sok gonosz ellenségem:
 Kik síromat oly szívesen megásnák,
 Mivel oly szépen, búsan énekeltem.«

»Óh ne fecsegy a gazdag barátokról!
 Bizony mondom: a barátság szétfoszlik, —
 Ők csakhamar majd elfelednek téged!
 A hizelgésük mint a köd eloszlik.
 Most játékszerük vagy még szép pajtásom!
 De oly hamar a lelked újra fázik, —
 És széjjel leszen zúzva sok reményed, —
 S együtt maradunk ketten mindhalálig!«

Budapest.

DR. KISS ARNOLD.

JOB.

Ki sírni tud még, s van könny szemében
 Óh, nem azé a sebek legfájóbbja,
 Ki emlékein sóhajokkal csügghet;
 Nem ő az élet bibliai Jóbja.

Olyan talán mint temetőkert fája,
 Mely leveleit pergeti a fűbe.
 S ha ágaival lehajol a földre:
 Még látja őket maga köré gyűlve.

De kinek könnye kiapadt már végkép,
 Kinek szívében kővé vált a bánat,
 Akit reménye úgy hagyott el árván,
 Hogy az már többé soha föl nem támad:

Olyan, mikép pataknak jegenyéje,
 Mely őszi lombját vízárba hullatja,
 S a sodró hab lehervadt ékességét
 Sebes irammal végtelenbe hajtja . . .

Budapest.

DR. KISS ARNOLD.

UTAS ÉS VEZETŐ A TITUS-ÍV ELŐTT RÓMÁBAN.

(Frankl L. A.)

»Világverő Czézárok
 Ősvárosában járok —
 S regét mutatsz nekem:
 Márványpaloták bája,
 Vatikán száz csodája
 Vakítja két szemem.«

Hol rom a pogány oltár,
 S ma zeng keresztény zsoltár:
 Láttam sok templomot —
 »Nos, most a forum díszét,
 Titus diadalívét
 Mutassad meg legott!«

»Uram! csak ezt ne kérjed;
 Ez íven át nem léphet
 Népeből senki sem.
 Óh, lásd — kövébe vésve
 A zsarnok szekerébe
 Befogva nemzetem.

Rajt' lámpánk s frigyszekrényünk,
 Amelyet elvett tőlünk
 Titus kegyetlenül;
 Óh, valahányszor látjuk,
 Reánk borul a gyászunk
 Sötét kietlenül.

Vezetlek uram, téged —
 De erre rá nem léphet
 Fia Izraelnek —
 Át egyedül menj rajta,
 S ha átérsz túloldalra —
 Ott újra majd vezetlek.«

»Te jó, te hű vezérem!
 Ne félj, nem hagylak én el —
 Közös a mi gyászunk —
 E kaput más hadd járja,
 Am mi ne lépünk rája —
 Csak a szélén járjunk!«

Szemét kerekre tárva,
 Úgy nézett reám várva,
 Szívében gyanu él;
 Arczát kezébe rejtve,
 Aggódva úgy rebegte:
 Halkan: »Smá Jiszroél!«

S mindkettőnk szeme égett,
 Hogy folytatám igéjét:
 »Adonáj echod!«
 S a Titus-kapu mellett
 Elkerültük a helyet —
 Mi csöndes vándorok.

Budapest.

DR. KISS ARNOLD.

A HEGYI MENYASSZONY.

(Morris Rosenfeld.)

Ősi vár áll rombadólten
 Fönn a hegyek csúcsán:
 Régi bedőlt kőszénbánya
 Terül el ott pusztán.

Nem messze a romhalomtól
 Vadvirággal fődve:
 Van egy kunyhó elhagyottan,
 Buja fű körötte.

Oda tér be megpihenni
 Öreg bányász éjjel,
 Csöndes könnyek folynak ottan,
 Sóhaj száll a légben.

Vér patakzott egykoron a
 Bánya üregébe',
 Lenn fekszik az öreg bányász,
 S lánya vőlegénye.

Tündérbájos, halvány lánya —
 — Van-e szörnyőbb átok?! —
 Jár a néma hegyek között,
 Hol a holló károg.

Örület van a szemében,
 Vigasz nélkül kószál,
 Akkor tud csak megpihenni,
 Mikor a nap elszáll.

S ha elalszik, megszólal a
 Hegedűnek hangja:
 Fölnyitják bús sírhalmukat
 Vőlegénye s apja.

Mind a sírhalmok fölnyilnak,
 Dalolnak a holtak, —
 És a csöndes síri lakók
 Nászdalokba fognak.

Síri némán a lányhoz lép
 Halott vőlegénye,
 Karjaiba zárja forrón,
 Vére hull szívére.

Öreg apjuk elébük áll,
 Csupa vér ruhája;
 Sír — s megáldja gyermekeit,
 S elvész a homályba.

Elhallgat a hegedűszó,
 És mind a harangok,
 Csak az ifjú pár marad még, —
 Elhalnak a hangok.

Ők maradnak, tánczot lejtnek,
 Tánczuk meg se szünik —
 Míg egy titkos intésre a
 Vőlegény eltűnik.

Fölsikolt a menyasszony most:
 »Gyilkosok ti ott fenn!«
 És eltűnik vad kaczajjal
 A hegyek mélyében.